

UCHWAŁA NR SOK.0007.34.2019
RADY GMINY JEDNOROŻEC

z dnia 26 lutego 2019 r.

w sprawie rozpatrzenia skargi na działalność
Dyrektora Gminnego Zespołu Oświaty w Jednorożcu

Na podstawie art. 18 ust.2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz.U. z 2018 r. poz. 994 ze zm.) w związku z art. 229 pkt 3 oraz art. 238 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeksu postępowania administracyjnego (tekst jedn. Dz. U. z 2018 r. poz. 2096 ze zm.) Rada Gminy Jednorożec u c h w a l a co następuje:

§ 1. Uznaje za bezzasadną skargę nauczycieli Publicznego Gimnazjum w Jednorożcu z dnia 11.01.2019 r. na działalność Dyrektora Gminnego Zespołu Oświaty w Jednorożcu, z przyczyn wskazanych w uzasadnieniu, stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Zobowiązuje się Przewodniczącego Rady Gminy Jednorożec do poinformowania skarżących o sposobie załatwienia skargi.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Cezary Wójcik

UZASADNIENIE

Pismem z dnia 11.01.2019 r. nauczyciele Publicznego Gimnazjum w Jednorożcu, ul. Odrodzenia 13,06-323 Jednorożec wnieśli do Wójta Gminy Jednorożec skargę na działalność dyrektora Gminnego Zespołu Oświaty w Jednorożcu Pana Wojciecha Łukaszewskiego (data wpływu do Urzędu 14.01.2019 r.). Zgodnie z art. 231 w zw. z art. 229 pkt 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeksu postępowania administracyjnego (tekst jedn. Dz. U. z 2018 r. poz. 2096 ze zm.) Wójt Gminy Jednorożec pismem z dnia 21.01.2019 r. przekazał skargę do rozpoznania Komisji Skarg, Wniosków i Petycji, działającej w imieniu Rady Gminy Jednorożec (data odebrania przez Przewodniczącą Komisji Skarg, Wniosków i Petycji - 29.01.2019 r.). W toku rozpatrywania skargi ww. Komisja przeprowadziła postępowanie wyjaśniające w trakcie którego zapoznała się z zarzutami podniesionymi w skardze, wysłuchała informacji od Dyrektora Gminnego Zespołu Oświaty w Jednorożcu (zwanego dalej Dyrektorem GZO) i Dyrektora Publicznego Gimnazjum w Jednorożcu, zapoznała się również z treścią pisma z dnia 30.01.2019 r. skierowanym do ww. Komisji przez Dyrektora GZO, w którym szczegółowo zostały wyjaśnione wszystkie sprawy podnoszone w przedmiotowej skardze.

Skarżący w treści skargi zarzucili, iż są ofiarami nie tylko reformy edukacji, ale i polityki prowadzonej przez obecnego Dyrektora GZO, gdyż nie wykazuje on dobrej woli i działa na niekorzyść nauczycieli ignorując przepisy przejściowe, które chronią nauczycieli w okresie wprowadzania reformy oświaty. Zgodnie z przepisami przejściowymi (art. 220 – Prawa Oświatowego) nauczyciel może uzupełniać etat bez względu na ilość godzin w szkole macierzystej. W okresie tym nie stosuje się art. 22 Karty Nauczyciela. Pomimo próśb nauczycieli kolejny rok nauczyciele nie uzupełniają etatów. Czują się dyskryminowani.

Zarzuty postawione w skardze nie znajdują odzwierciedlenia w rozpatrywanym stanie prawnym i faktycznym.

Zgodnie z ustawą z dnia 26 stycznia 1986 r. Karta Nauczyciela (tekst jedn. Dz. U z 2018 r. poz. 967 ze zm.), zwanej dalej „Kartą Nauczyciela” uzupełnienie pensum w innej szkole polega na tym, że nauczyciel podejmuje pracę w innej szkole lub w szkołach w celu uzupełnienia tygodniowego obowiązkowego wymiaru zajęć dydaktycznych określonego w art. 42 ust.3 Karty Nauczyciela, wychowawczych lub opiekuńczych. Dotychczas uzupełnienie pensum mogło nastąpić w wymiarze nie większym niż ½ obowiązkowego wymiaru zajęć. Oznaczało to, że w szkole macierzystej nauczyciel musiał mieć pozostawioną co najmniej połowę pensum. Ograniczenie to zostało zniesione w okresie od 1 września 2017 r. do 31 sierpnia 2019 r. na podstawie art. 220 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 60 ze zm.) zwane dalej

„u.p.w.” – który mówi, iż w okresie do dnia 31 sierpnia 2019 r. organ prowadzący przedszkole, szkołę, placówkę i ich zespoły może nałożyć na nauczyciela zatrudnionego na podstawie mianowania lub umowy o pracę na czas nieokreślony obowiązek podjęcia pracy w innej szkole lub szkołach, a także na tym samym lub - za jego zgodą - na innym stanowisku, w celu uzupełnienia tygodniowego obowiązkowego wymiaru zajęć dydaktycznych, wychowawczych lub opiekuńczych także w wymiarze większym niż $\frac{1}{2}$ obowiązkowego wymiaru zajęć, jeżeli w dotychczasowym miejscu pracy nie jest możliwe zapewnienie nauczycielowi prowadzenia zajęć w wymiarze co najmniej $\frac{1}{2}$ obowiązkowego wymiaru zajęć. Powołane regulacje stanowią, że zobowiązanie do uzupełniania pensum nakłada na nauczyciela organ prowadzący – w rozpatrywanej skardze Wójt Gminy Jednorozec. Zgodnie z ww. artykułem organ prowadzący „może” nałożyć na nauczyciela obowiązek uzupełniania etatu co oznacza, iż nałożenie obowiązku uzupełnienia pensum jest autonomiczną decyzją organu prowadzącego.

Ponad to konstrukcja uzupełnienia etatu z art. 22 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karty Nauczyciela, jak również przepisów przejściowych zawartych w art. 220 ust. 1 pkt 3 u.p.w. przewiduje jedynie uzupełnienia tygodniowego obowiązkowego wymiaru zajęć dydaktycznych, wychowawczych lub opiekuńczych, a więc dotyczy jedynie nauczycieli, którzy po zsumowaniu godzin pracy mogą osiągnąć tygodniowy obowiązkowy wymiar zajęć.

Ustawodawca na czas okresu przejściowego - tj. do dnia 31 sierpnia 2019 r. - odstąpił od obowiązku zapewnienia nauczycielowi w szkole macierzystej co najmniej połowy obowiązującego wymiaru godzin, przyjmując rozwiązanie umożliwiające nałożenie na nauczyciela obowiązku uzupełniania tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć również w sytuacji, gdy wymiar zajęć realizowany w szkole macierzystej jest niższy niż $\frac{1}{2}$. Nie zniósł jednak uzupełniania tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć dlatego też w szkole lub w szkołach, w których nauczyciel uzupełnia etat, należy zapewnić odpowiednio większą liczbę godzin.

Powyższe normy wynikające z powołanych przepisów służą zapewnieniu nauczycielom zatrudnienia w pełnym wymiarze zajęć (łącznie we wszystkich szkołach, w których nauczyciel realizuje zajęcia). Świadczy o tym również zapis art. 22 ust. 2 Karty Nauczyciela, wskazujący przesłanki zaproponowania ograniczenia zatrudnienia nauczycielowi mianowanemu. Wskazania wynikające z art. 220 ust. 1 pkt 3 u.p.w. stanowią odstępstwo w przedmiocie zasady zapewnienia co najmniej $\frac{1}{2}$ obowiązkowego wymiaru zajęć w szkole macierzystej i możliwości odpowiedniego zwiększenia liczby godzin w szkole, w której nauczyciel uzupełnia etat. *Ratio legis* powołanej regulacji sprowadza się więc do stworzenia możliwości uzupełniania pensum w wymiarze wyższym niż $\frac{1}{2}$ obowiązującego wymiaru zajęć w innej szkole.

Organ prowadzący zatwierdził 28 maja 2018 r. arkusze organizacyjne na rok szkolny 2018/2019 i spośród dwudziestu skarżących nauczycieli nałożył obowiązek uzupełniania etatu tylko na jednego nauczyciela (uzupełnianie do tygodniowego obowiązkowego wymiaru zajęć nastąpiło tylko w jednej szkole). Organ prowadzący na etapie zatwierdzania ww. arkuszy

organizacyjnych nie nałożył obowiązku uzupełniania etatów na siedemnastu nauczycieli Publicznego Gimnazjum w Jednorożcu, którzy podpisali się pod skargą, gdyż nie spełniali ustawowych przesłanek tj. uzupełniania tygodniowego obowiązkowego wymiaru zajęć – ich liczba godzin po zsumowaniu w kilku szkołach, których organem prowadzącym jest Wójt Gminy Jednorożec była niższa niż obowiązkowy wymiar zajęć. Dwóch nauczycieli skarżących osiąga pełen obowiązkowy wymiar zajęć: nauczyciel posiadający zatrudnienie w 5 szkołach podstawowych na terenie Gminy Jednorożec, a drugi nauczyciel posiada umowę na zastępstwo nieobecnego nauczyciela. Organ prowadzący ze względów organizacyjnych nie nałożył obowiązku uzupełniania etatów wobec ww. dwóch nauczycieli.

Uzupełnianie etatu powoduje, że między nauczycielem a szkołą, w której uzupełnia on wymiar zajęć, nie powstaje nowy stosunek pracy. Przez cały czas uzupełniania zajęć nauczyciel pozostaje wyłącznie pracownikiem dotychczasowej szkoły i to nadal zatrudnionym w pełnym wymiarze zajęć.

Ciągłe zmiany spowodowane koordynowaniem zatrudnienia nauczycieli gimnazjum w szkołach podstawowych doprowadziły do sytuacji, w której nauczyciele mają stosunki pracy w kilku szkołach (nawet w pięciu szkołach). Ze względu na organizację pracy w poszczególnych szkołach (głównie w szkole podstawowej w Jednorożcu) uzupełnianie etatu doprowadziłoby do sytuacji, że szkoła, w której nauczyciel uzupełnia pensum, nie jest pracodawcą nauczyciela. Dyrektor tej szkoły nie może mu przydzielić ani godzin ponadwymiarowych ani też doraźnych zastępstw, gdyż konstrukcja uzupełnienia etatu z art. 22 Karty Nauczyciela przewiduje jedynie uzupełnienie godzin do pełnego etatu. Posiadanie odrębnej umowy w innych szkołach jest o tyle korzystniejsze dla nauczycieli gimnazjum, że mogą korzystać z doraźnych zastępstw, korzystać z funduszu socjalnego w każdej ze szkół oraz dodatku motywacyjnego. W chwili obecnej, gdy w szkole podstawowej pracuje 22 nauczycieli gimnazjum, byłoby problematycznym, aby te osoby były wyłączone z pracy szkoły.

Na podstawie art. 224 ust. 3 u.p.w. „W okresie do dnia 31 sierpnia 2020 r. pierwszeństwo w zatrudnieniu na wolnych stanowiskach pracy dla nauczycieli w szkołach prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego przysługuje: nauczycielom przeniesionym w stan nieczynny, nauczycielom, którzy otrzymali informację o przeniesieniu ich w stan nieczynny z początkiem kolejnego roku szkolnego, oraz nauczycielom, którzy złożyli wniosek o przeniesienie w stan nieczynny oraz nauczycielom, z którymi rozwiązano stosunek pracy w trybie art. 226 ust. 2, z dniem wypowiedzenia im stosunku pracy. Żaden ze skarżących nauczycieli nie został przeniesiony w stan nieczynny, a mimo to odbywały się spotkania organu prowadzącego i Dyrektora GZO z dyrektorami szkół podstawowych z terenu Gminy Jednorożec, aby w pierwszej kolejności zatrudniani byli nauczyciele Gimnazjum, którym ograniczono etaty ze względu na reformę oświatową powodującą wygaszanie gimnazjów.

I tak 17 spośród 20 nauczycieli skarżących (1 nauczyciel uzupełnia etat) uzyskało zatrudnienie na terenie Gminy Jednorożec zawierając umowy o pracę z dyrektorami szkół podstawowych.

W związku z zarzutem zawartym w skardze wobec Dyrektora GZO jako osoby nie spełniającej roli koordynatora oświaty na terenie Gminy Jednoróżec oraz że „nie wykazującej dobrej woli i działa na niekorzyść nauczycieli” Dyrektor GZO przedstawił w wyjaśnieniach złożonych do Komisji Skarg, Wniosków i Petycji swoje działania, związane z uzdrowieniem sytuacji kadrowej w kompleksie szkół w Jednoróżcu oraz zaangażowanie w złagodzenie negatywnych skutków zmian demograficznych na terenie gminy Jednoróżec.

„Sytuacja, która pojawiła się wraz z wprowadzaną reformą oświaty od 2017 r. polegająca na likwidacji gimnazjów oraz przekształceniu sześcioklasowych szkół podstawowych w ośmioletnie szkoły podstawowe dopełniła jedynie trudną sytuację, w której znajdowało się jednoróżeckie gimnazjum. Zasadniczy błąd został popełniony w momencie likwidacji Zespołu Szkół, w skład, którego wchodziła Publiczna Szkoła Podstawowa im. Adama Chętnika i Publiczne Gimnazjum w Jednoróżcu w 2001 r. Jednak od tego momentu organ prowadzący próbował trzykrotnie go naprawić czyniąc starania o utworzenie Zespołu Szkół.

Kolejne czynności związane z próbą utworzenia Zespołu Szkół w Jednoróżcu miały miejsce w pierwszej połowie 2016 r. Przed podjęciem przez Radę Gminy Jednoróżec przedmiotowej uchwały organ prowadzący gimnazjum wystąpił o przedłożenie opinii dotyczącej zamiaru włączenia Publicznego Gimnazjum im. Św. Stanisława Kostki w Jednoróżcu do Zespołu Placówek Oświatowych (ZPO) w Jednoróżcu. Podczas posiedzenia Rady Pedagogicznej gimnazjum w dniu 13 marca 2016 r. rada 25 głosami „za” i dwoma „wstrzymującymi się” wypowiedziała się przeciwko włączeniu gimnazjum do ZPO.

Projekt uchwały o zamiarze włączenia Publicznego Gimnazjum im. Św. Stanisława Kostki w Jednoróżcu do Zespołu Placówek Oświatowych w Jednoróżcu po omówieniu na wspólnych posiedzeniach Komisji Rady Gminy Jednoróżec trafił na XVIII Sesję Rady Gminy w dniu 22 kwietnia 2016 r. Poniżej znajduje się fragment wyciągu z protokołu z sesji, w którym Dyrektor GZO przedstawił argumenty za utworzeniem Zespołu Szkół:

„...Proces tworzenia zespołu szkół jest procesem, który stanowi odpowiedź na sytuację demograficzną, ponieważ liczba uczniów systematycznie maleje. Zmniejszająca się liczba uczniów w szkołach wymaga podejmowania przez władze samorządowe decyzji mających na celu zracjonalizowania kosztów ponoszonych na gminną oświatę. W kolejnych latach będą istniały problemy z zapewnieniem pracującym w szkołach nauczycielom pełnego zatrudnienia. Włączenie Publicznego Gimnazjum im. Św. Stanisława Kostki w Jednoróżcu do Zespołu Placówek Oświatowych w Jednoróżcu usprawni uzyskiwanie pełnego zatrudnienia przez nauczycieli połączonych placówek...”¹.

Jednak ówczesna Rada Gminy Jednoróżec działając pod wyraźnym wpływem opinii nauczycieli większością głosów odrzuciła projekt uchwały, tym samym zamykając proces włączenia szkoły do ZPO.

¹ Protokół z osiemnastej zwyczajnej sesji Rady Gminy Jednoróżec odbytej w dniu 22 kwietnia 2016 r., Jednoróżec, dnia 22 kwietnia 2016 r.

Zmiana sytuacji nastąpiła wraz z forsowanymi planami rządowymi związanymi z likwidacją gimnazjów i przekształceniem sześcioklasowych szkół podstawowych w ośmioklasowe. Ustawodawca uregulował kwestie z wprowadzanymi zmianami ustrojowymi szkół podstawowych, gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych ustawą z dnia 14 grudnia 2016 r. Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe. Zgodnie z art. 129 cytowanej ustawy dotychczasowe gimnazjum można było między innymi przekształcić w ośmioletnią szkołę podstawową lub włączyć do ośmioletniej szkoły podstawowej. Kolejnym rozwiązaniem było pozostawienie gimnazjum w dotychczasowej formule organizacyjnej, jako samodzielnej jednostki organizacyjnej. Jednak to, jaką formę swojej działalności przyjmie gimnazjum uzależnione było od decyzji Rady Gminy, która, zgodnie z art. 210 ustawy Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe, do dnia 31 marca 2017 r. podejmowała decyzję o planie sieci szkół podstawowych.

Na sesji Rady Gminy Jednorożec w dniu 10 marca 2017 r. przedstawione zostały dwa projekty uchwał – jeden uwzględniający włączenie gimnazjum do szkoły podstawowej w Jednorożcu, drugi zaś nie uwzględniający tej zmiany. Pod głosowanie poddano dwa projekty uchwał. Akceptacje radnych uzyskała uchwała nie uwzględniająca włączenia gimnazjum do szkoły podstawowej.

Reasumując powyższe, nauczyciele gimnazjum w Jednorożcu winiąc za swoją sytuację, w której się znaleźli, błędnie wybrali adresata. Decyzję o nie utworzeniu Zespołu szkół na terenie gminy Jednorożec podjęła w 2017 r. Rada Gminy Jednorożec, natomiast możliwość nałożenia na nauczyciela przez organ prowadzący szkołę obowiązku uzupełniania tygodniowego obowiązkowego wymiaru zajęć ma Wójt Gminy Jednorożec, nie zaś dyrektor Gminnego Zespołu Oświaty, czy też nauczyciele Zespołu Placówek Oświatowych w Jednorożcu.

Jednocześnie mając na uwadze treść art. 239 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – kodeks postępowania administracyjnego Rada Gminy informuje, że w przypadku gdy skarga, w wyniku jej rozpatrzenia, została uznana za bezzasadną i jej bezzasadność wykazano w odpowiedzi na skargę, a skarżący ponowił skargę bez wskazania nowych okoliczności – organ właściwy do jej rozpatrzenia może podtrzymać swoje poprzednie stanowisko z odpowiednią adnotacją w aktach sprawy – bez zawiadamiania skarżącego.